

TER ADVISERING

Aan
de secretaris-generaal

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

@minfin.nl

Datum

22 februari 2017

Notitienummer

2016-0000216584

Auteur

Van

adjunct-directeur
Uitvoeringsbeleid

notitie

Discussie SZW-FIN Business Case Fraude

Aanleiding

- De budgettaire discussie over de overgang van de uitvoeringskosten voor de kinderopvangtoeslag (KOT) naar DUO is nu bijna afgerond. SZW en FIN zijn het echter tot nu toe niet eens geworden over de hoogte van de budgetoverheveling inzake de Business Case Fraude (hierna BC – zie bijlage 1).
- Er is op diverse momenten contact geweest tussen de DG Bel en DG Werk (mondeling en schriftelijk) echter zonder succes. SZW heeft de discussie naar SG-niveau getild.
- In de augustusbesluitvorming 2013 is door de MR besloten tot een pakket fraudebestrijding bij de toeslagen van 33 mln. investeringen om de onrechtmatige toeslaguitgaven te kunnen verminderen. De benodigde middelen werden gefinancierd door SZW en BZK; VWS droeg niet bij omdat de zorgtoeslag in het lastenkader valt en dus ook geen profijt had in de voorziene daling in programma-uitgaven. SZW en BZK betaalden de gehele business case. Dit was ten tijde van de MR ook duidelijk.

Advies

- Vasthouden dat € 8,22 mln zijnde het bedrag dat toe te rekenen is aan de uitvoering voor fraudebestrijding bij de KOT; meer overhevelen van BD naar DUO voor de uitvoering van de fraudebestrijding, betekent meer uitnemen dan erin is gegaan en dat is onwenselijk.
- Mocht er door SZW gewezen worden op de compensatie die BZK in 2016 heeft gekregen voor de huurtoeslag, dan kunt u erop wijzen dat daar sprake was van besparingsverliezen en bij SZW besparingswinsten t.o.v. van de inleg van € 12,5 mln. Hierover is in de augustusbesluitvorming 2013 een separate afspraak gemaakt.

Kern

- De discussie richt zich op de hoogte van het over te hevelen bedrag voor de uitvoering KOT dat door SZW is ingelegd voor fraudebestrijding. SZW stelt dat het over te hevelen bedrag € 12,5 mln. moet zijn. Dit is het bedrag dat door SZW is ingelegd specifiek t.b.v. van de Belastingdienst (BD). SZW is nu niet blij dat ze ten tijde van de BC betaald heeft voor andere departementen en wil haar inleg nu terug.
- FIN is van mening dat het € 8,22 miljoen moet zijn, omdat van de totale kosten aan de BC dit deel aan de KOT toegerekend kan worden (1/3 van 25 mln. dat in totaal naar de BD is gegaan voor fraudebestrijding op alledrie de toeslagen). In de stuurgroep Directe Financiering is afgesproken dat dit bilateraal tussen SZW en BD zal worden geregeld.
- In de Uitvoeringstoets KOT van 15 september 2015 aan SZW is al het bedrag de € 8,22 mln. expliciet benoemd als 'Deel wet Aanpak fraude toe te wijzen aan KOT'.

SZW
suggerereerd
afdoen
te gaan
met BZK
omdat fraud
bevoeging
data
later bij
transitie
op claim
vanuit
belasting
meer rond
heer
zo d
hier
overie

Concluse
DG bel e
DG werd gae

Pagina 1 van 3

van tafel
leiden die probeer te
maken

Toelichting

De Belastingdienst heeft in 2013 onderzocht of met extra investeringen de onrechtmatige toeslaguitgaven kunnen worden verminderd. Dit bleek mogelijk door ICT-aanpassingen en door extra medewerkers gericht in te zetten binnen toezicht in de toeslagketen. Dit is vertaald in de Business Case Fraude (BC).

- Het financiële plaatje van de BC ziet er als volgt uit:

	bedrag In € mln.
<i>BC Intensivering toezicht Toeslagen</i>	
BD - Extra personele capaciteit	15
BD: ICT uitgaven systeem Toeslagen	10 *
BZK: Verbetere GBA	8
Totaal BC ITT	33
<i>Dekking BC</i>	
BZK: programmagelden Huurtoeslag	16,5
SZW: programmagelden KOT	16,5
VWS: programmagelden Zorgtoeslag	0 **

** programmageld zorgtoeslag is onderdeel zorgkader en niet in te zetten op apparaat BD. Dit betekent niet dat de Belastingdienst geen extra toezicht inzet op de zorgtoeslag; het betreft namelijk een integrale BC die heeft geleid tot een intensivering van het toezicht op alle toeslagen.

Standpunt SZW

Kernargumenten van SZW zijn:

1. SZW geeft aan dat ze niet wisten dat ze zouden bijdragen aan de andere toeslagen en dat notulen MR geen aanleiding geeft voor inzetten geld KOT voor fraudebestrijding zorgtoeslag.
2. SZW geeft aan dat er een structureel besparingsverlies is op de KOT omdat een deel van de KOT gebruikt is ter dekking fraudemaatregelen zorgtoeslag.

Standpunt Financien:

Ad 1:

- In business case staat duidelijk dat die betrekking heeft op alle toeslagen. Ook wordt uit de stukken, o.a. Augustusbrief, duidelijk dat alleen SZW en BZK dekking leveren (VWS niet).
- Daarnaast is sprake van scheiding tussen dekking en intensivering. SZW maakt deze link wel, terwijl in de augustusbesluitvorming een integraal pakket aan maatregelen voorlag zowel aan de uitgaven- als de inkomstenkant van de rijksbegroting.
- De tekst uit de augustusbrief 2013 die in de MR lag op 30-8-13 had nl de volgende tekst:
- "Door het kabinet worden extra maatregelen genomen om misbruik/fraude bij toeslagen tegen te gaan. Deze maatregelen zijn eerder aangekondigd in de brief van 10 mei (Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 17 050, nr. 435) en worden door de Belastingdienst en BZK geïmplementeerd. De kosten bedragen 25 mln. voor de Belastingdienst en 8 mln. voor BZK waarvan 3 mln. structureel kan worden ingezet voor

de gemeenten, die met het GBA-loket een belangrijke rol hebben bij het signaleren van fraude. Als gevolg van de maatregelen worden besparingen verwacht bij de verschillende toeslaguitgaven. Op de programma-uitgaven voor kinderopvangtoeslag en huurtoeslag wordt een bedrag van 33 mln. structureel ingeboekt als dekking. De implementatie en realisatie van de maatregelen zullen intensief gemonitord worden. Mochten de besparingen uiteindelijk lager uitvallen dan 33 mln. dan zullen de kinderopvangtoeslag en de huurtoeslag hiervoor gecompenseerd worden door de Belastingdienst."

- Dat blijkt ook uit analyse van de Auditdienst Rijk (zie hierna en bijlage 4).
- SZW wist dus wel degelijk dat ze dekking leverden voor fraudemaatregelen t.b.v. alle toeslagen.

Ad. 2

- SZW geeft aan dat er een structureel besparingsverlies is op de KOT omdat een deel van de KOT gebruikt is ter dekking van fraudemaatregelen bij de zorgtoeslag. Echter, in zowel 2013/2014, 2015 als 2016 is sprake van een opbrengst voor SZW (€ 28 mln. resp. € 14,9 mln. resp. € 14,1 mln.).
- In de augustusbrief van 2013 is vastgelegd dat indien uit de monitoring mocht blijken dat de besparingen (lagere programma uitgaven) ter hoogte van de uitvoeringskosten als gevolg van de genomen maatregelen niet worden gerealiseerd, de departementen dan zullen worden gecompenseerd door de Belastingdienst. In die lijn is ook geen compensatie van SZW aan de orde.

ADR-rapport

- In de stuurgroep Directe Financiering van 5 februari 2016 is een vertrouwelijke notitie van de ADR behandeld waarin de standpunten van SZW en FIN inzake de budgetoverheveling die samenhangt met de bijdrage van SZW aan de wet Aanpak fraude en die aan de KOT moet worden toegewezen zijn toegelicht. SZW had de ADR gevraagd om informeel te kijken naar de stukken inzake de discussie.
- ADR doet geen uitspraken over de hoogte van het bedrag (€ 8,2 mln. of € 16,5 mln.). ADR concludeert dat er wel afspraken gemaakt zijn in de MR over dekking kosten (SZW en BZK € 16,5 mln) voor de gehele business case fraude, maar dat er geen afspraken gemaakt zijn over de toerekening van de kosten aan de individuele toeslagen. De toerekening is ook geen onderdeel van de business case.
- Omdat er geen afspraken zijn gemaakt over de toerekening van de kosten aan de individuele toeslagen/wetten, volgt dat de Belastingdienst dat deels zelf kan bepalen. De Belastingdienst heeft conform hun reguliere model de kosten verdeeld (circa 1/3 per toeslagsoort: KOT/ZT/HT). Hieruit volgt de € 8,22 miljoen uit de tabel.

Discussie met BZK over BC Fraude (indien dit ter sprake komt)

- Ook met BZK is (door FEZ/Bedrijf) een discussie gevoerd over de BC Fraude en is er een 'deal gesloten' over vooralsnog 2014 en 2015.
- Afgelopen jaren is uit de monitoring van resultaten van de anti-fraudemaatregelen gebleken dat voor de huurtoeslag de gerealiseerde baten lager zijn dan de door BZK gefinancierde uitvoeringskosten van €12,5 mln. De gerealiseerde baten schommelen rond de €5 mln. per jaar. BZK is dit voor de jaren 2014 en 2015 elk €2 mln. Dit is gebaseerd op de afspraak uit de augustusbrief 2013, dat indien uit de monitoring mocht blijken dat de besparingen (lagere programma uitgaven) ter hoogte van de uitvoeringskosten als gevolg van de genomen maatregelen niet worden gerealiseerd, de departementen dan zullen worden gecompenseerd.
- Omdat het niet in de lijn der verwachtingen ligt dat de gerealiseerde baten bij de huurtoeslag in de toekomst richting €12,5 mln. zullen gaan, en om te voorkomen dat jaarlijks discussies gevoerd moeten worden over de compensatie zoeken BZK en FIN momenteel naar een structurele oplossing. In lijn met deze gedachte is compensatie ook niet aan de orde.